

Meestoken van biomassa in de Centrale Gelderland in Nijmegen

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

29 juli 2005 / rapportnummer 1607-51

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MPM2935

uw brief
13 mei 2005

ons kenmerk
1607-47/Bb/lp

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Meestoken Biomassa in de Centrale
Gelderland in Nijmegen

doorkiesnummer
(030) 234 76 03

Utrecht,
29 juli 2005

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het meestoken van biomassa in de Centrale Gelderland in Nijmegen.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr.ir. G. Blom
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Meestoken Biomassa in de Centrale Gelderland in Nijmegen

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Meestoken van biomassa in de
Centrale Gelderland in Nijmegen

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport meestoken van biomassa in de Centrale Gelderland in Nijmegen,

uitgebracht aan de Gedeputeerde Staten van Gelderland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Meestoken van biomassa
in de Centrale Gelderland in Nijmegen,

de secretaris

de voorzitter

Handwritten signature of H.G. de Brabander, consisting of the initials 'HG' followed by a stylized signature.

ir. H.G. de Brabander

Handwritten signature of dr.ir. G. Blom, consisting of a stylized signature.

dr.ir. G. Blom

Utrecht, 29 juli 2005

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	2
3. ACHTERGROND, DOEL EN BESLUITVORMING	2
3.1 Achtergrond en doel.....	2
3.2 Beleidskader	2
3.3 Besluitvorming	2
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1 Voorgenomen activiteit	3
4.2 Alternatieven en varianten.....	4
4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	5
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	6
5.1 Lucht	6
5.2 Energie en CO ₂ -emissiereductie.....	8
5.3 Geluid.....	8
5.4 Overige milieuaspecten.....	8
6. OVERIGE ONDERDELEN VAN HET MER.....	9

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 13 mei 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 93 d.d. 18 mei 2005
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Electrabel Nederland n.v. heeft het voornemen om in de kolengestookte eenheid 13 van de Centrale Gelderland in Nijmegen (CG13) biomassa te gaan meestoken. Voor het voornemen is een vergunning Wet milieubeheer van Ge-deputeerde Staten van Gelderland nodig. Electrabel is met de provincie Gel-derland overeengekomen een revisievergunning aan te vragen die alle activi-teiten voor de gehele vergunning zal omvatten. Voor deze vergunningverlening wordt milieueffectrapportage (m.e.r.) toegepast.

Al eerder (27 augustus 2002) heeft de provincie Gelderland een revisiever-gunning aan Electrabel verleend waarmee het stoken van biomassa in de Centrale Gelderland mogelijk werd gemaakt. Deze vergunning is echter door de Raad van State vernietigd.¹

Bij brief van 13 mei 2005 is de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)². De m.e.r.-procedure ging van start met de kennis-geving van de startnotitie in Staatscourant 93 van 18 mei 2005³.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

Dit advies dient in aanvulling op de startnotitie gelezen te worden, en is met name gericht op de onderwerpen die in het MER nadere uitwerking of een andere aanpak behoeven dan in de startnotitie. Voor alle niet in dit advies genoemde onderwerpen kan de in de startnotitie voorgestelde aanpak richtlijn voor het MER zijn.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁵ die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat die in het MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieuom-standigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt, bijvoorbeeld over te onderzoeken alternatieven.

¹ Uitspraak van 2 juni 2004, zaaknummer 200205532/1.

² Zie bijlage 1.

³ Zie bijlage 2.

⁴ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁵ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Het MER dient een onderbouwd kwantitatief inzicht te verschaffen in de **emissies** naar de lucht, zowel de jaarvrachten als de piekemissies;
- Uit het MER dient te blijken welke bandbreedte aan milieugevolgen te verwachten is als gevolg van de denkbare **brandstofpakketten**, waaronder in ieder geval een gemiddeld en een *worst case* brandstofpakket;
- Het MER moet duidelijk maken dat de installatie voldoet aan de **IPPC**-richtlijn.

Voor de overdracht van informatie in het MER aan besluitvormers, insprekers en anderen is een goede **samenvatting** essentieel. De samenvatting moet zelfstandig leesbaar zijn voor een brede doelgroep en dient een goede afspiegeling te zijn van de inhoud van het MER.

3. ACHTERGROND, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 Achtergrond en doel

De aanleiding en de ontwikkelingen die tot het initiatief hebben geleid zijn in de startnotitie reeds voldoende beschreven. Dit kan worden overgenomen in het MER, evenals de doelstelling.

3.2 Beleidskader

De startnotitie geeft reeds aan wat het relevante beleidskader is voor het voornemen. Neem dit over in het MER en geef daarbij aan welke consequenties de verschillende onderdelen van het beleidskader hebben voor het voornemen, zoals bijvoorbeeld randvoorwaarden en grenswaarden voor emissies.

3.3 Besluitvorming

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor het verlenen van een Wm-revisievergunning door Gedeputeerde Staten van Gelderland. Beschrijf volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Geef ook aan welke besluiten in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu.

Biomassa

Geef in het MER aan welke typen biomassa meegestookt zullen worden. Beschrijf *per type biomassa*:

- indien van toepassing: de Euralcode;
- de hoeveelheid, specificatie, acceptatiebeleid en -criteria, wijze van kwaliteitsbewaking en ingangscntrole;
- de wijze en frequentie van aanvoer, wijze en plaats van laden en lossen, opslag en intern transport;
- indien van toepassing: de benodigde maatregelen om bij de opslag in de open lucht stank- en stofoverlast of het aantrekken van ongedierte of vogels te voorkomen;
- indien van toepassing: de benodigde maatregelen om bij opslag broei en stofexplosie te voorkomen;
- indien van toepassing: de wijze van voorbewerking;
- vanaf welk punt in het proces deze brandstofstroom gecombineerd wordt met de kolen⁶;
- welke alternatieve bestemming (verwerkingswijze, toepassing) dit type biomassa waarschijnlijk zou krijgen als het niet meegestookt zou worden⁷;
- wat voor dit type biomassa de minimumstandaard in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) is.

Brandstofpakketten

Beschrijf vervolgens de denkbare brandstofpakketten die uit bovenstaande typen biomassa zullen worden samengesteld. Hierbij dienen in ieder geval een gemiddeld pakket en één of meerdere pakketten die een *worst case* inhouden voor specifieke componenten in de emissies beschreven te worden. Maak expliciet of in deze pakketten ook gevaarlijk afval opgenomen is. De effectbeschrijving⁸ kan worden gebaseerd op deze brandstofpakketten.

Installaties en faciliteiten

Beschrijf de installaties en faciliteiten. Geef aan in hoeverre voor de biomassa-meestook nieuwe faciliteiten/installaties worden gerealiseerd, dan wel gebruik wordt gemaakt van reeds bestaande faciliteiten en installaties. Ga in op eventuele voorbewerking die elders plaatsvindt.

⁶ Zo kan een biomassastroom apart gemalen worden, of tegelijk met de kolen; ook kunnen biomassastromen los van de poederkoolstroom in de ketel gebracht worden.

⁷ In inspraakreacties 2 en 5 geeft men aan als criterium voor de meestook van biomassa te zien: netto CO₂-winst, niet blokkeren van hergebruik en afkomstig uit duurzame ketens. In inspraakreactie 3 wordt ervoor gepleit "geen secundaire brandstoffen te verstoken die anders een trapje hoger op de ladder van Lansink zouden worden ingezet."

⁸ Zie hoofdstuk 5 van dit advies.

IPPC-BREF's

Geef in het MER een overzicht van de van toepassing zijnde IPPC-BREF's.⁹ Geef bij de beschrijving van onderdelen van de installatie telkens aan:

- welke BREF van toepassing is;
- welke keuzemogelijkheden de BREF biedt;
- de voor de Centrale Gelderland gemaakte keuze;
- de reden voor deze keuze (milieuargumenten en/of kosteneffectiviteitscriteria).

Verwerkingsproces

Beschrijf vervolgens het verwerkingsproces aan de hand van:

- *blokschema's (bij voorkeur processchema's)* van de bestaande situatie en de situatie na realisatie van het voornemen; geef ook de opslag en handling van brandstoffen en reststoffen en de behandeling van afgassen en afvalwaterstromen weer;
- *massa- en energiebalansen*: bij voorkeur in de vorm van een gekwantificeerd stroomschema van het gehele proces, inclusief voorbehandelingen, afgasbehandeling en waterzuivering; uit de balansen dient het energierendement van de centrale en de aard en omvang van de rest- en afvalstoffen afgeleid te kunnen worden;
- *procesbewaking en -beveiliging*: geef de maatregelen om het meestoken te sturen en storingen te voorkomen en de werkwijze in geval van calamiteiten; beschrijf hoe proces- en emissiegegevens (kwaliteit van afgassen, water en reststoffen) worden gemeten en teruggekoppeld op de bedrijfsvoering.

Geef een beknopte beschrijving van het milieuzorgsysteem van de Centrale Gelderland.

4.2 Alternatieven en varianten

Algemeen

De keuze van de alternatieven en varianten moet worden gemotiveerd. In het MER zijn vooral de milieuargumenten voor deze keuze van belang. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven en varianten volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht.

Varianten

In de startnotitie de volgende **uitvoeringsvarianten** genoemd:

- a. meer aanvoer per schip of spoor;
- b. alternatieve aanvoerroutes per as, aanvoertijden, typen vrachtwagens;
- c. maatregelen ter beperking van geluid of voorkoming van stof en stank bij onder andere vervoer en opslag;
- d. alternatieve opslag;
- e. voorbewerkingsinstallaties;
- f. brandstofpakketten;
- g. warmtelevering aan derden.

⁹ IPPC-BREF staat voor Integrated Pollution Prevention and Control Best Available Techniques Reference document, uitgegeven door de Europese Commissie. Van toepassing zijn in ieder geval als verticale BREF die voor Large Combustion Plants (LCP), en de horizontale BREF's koelsystemen, afgas- en afvalwatersystemen, energie en monitoring. Indien gevaarlijk afval zou worden verwerkt, is er ook nog de verticale BREF voor Waste Incineration (WI).

Zoals reeds onder 4.1 gezegd adviseert de Commissie om verschillende brandstofpakketten (variant f) als basis voor de effectbeschrijving te nemen. De beschrijving van de uitvoeringsvarianten (varianten a tot en met e) kunnen worden geïntegreerd in de beschrijving van de voorgenomen activiteit. Ga bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit per type biomassa in op bovenstaande variatiemogelijkheden wanneer deze voor de omgeving een relevant verschil in milieueffect kennen ten opzichte van de voorgenomen activiteit. Specificeer dit verschil vervolgens bij de beschrijving van de milieugevolgen.

De milieueffecten van eventuele warmtelevering aan derden (variant g) kunnen worden belicht in de energiebalans. Geef daarbij aan aan welke derden mogelijkerwijs warmte kan worden geleverd en hoe groot de kans op daadwerkelijke realisatie wordt ingeschat.

De Commissie adviseert om in het MER naast bovengenoemde uitvoeringsvarianten nog een extra variant uit te werken waarin de GAVO (gasvoorverwarmer) buiten gebruik wordt gesteld, indien nodig in combinatie met een hogere schoorsteen. De Commissie verwacht dat deze variant voor SO₂, zware metalen, fluoriden, HCl en stof lagere emissies te zien zal geven.¹⁰

Alternatieven

De startnotitie geeft aan dat in het MER naast de voorgenomen activiteit een **nulalternatief** (voortzetting huidige praktijk) en een **nul(min)alternatief** (alleen kolenstook) uitgewerkt zullen worden. Deze twee alternatieven zijn volgens de Commissie te beschouwen als varianten voor het brandstofpakket (variant f), te weten een brandstofpakket waarbij de meestook bestaat uit houtpoeder en tarwegries respectievelijk een brandstofpakket zonder biomassameestook, maar met in plaats daarvan extra inzet van kolen. De Commissie kan zich vinden in de uitwerking van deze alternatieven, omdat juist de effectbeschrijving van de voorgenomen biomassameestook inzichtelijker wordt door vergelijking met de effectbeschrijving van deze twee alternatieven.¹¹

4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu en zoveel mogelijk binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

Het mma kan worden samengesteld uit de combinatie van voorgenomen activiteit, uitvoeringsalternatieven en brandstofpakket waarvoor minimalisatie van negatieve milieugevolgen gepaard gaat met optimalisatie van de CO₂-emissiereductie. Beargumenteer in het MER waarom de gekozen combinatie gezien wordt als de meest milieuvriendelijke. Waar gekozen kan worden binnen de mogelijkheden die een BREF biedt¹², dient onderbouwd te worden welke keuze voor het mma geldt.

¹⁰ De suggesties om de GAVO te verwijderen wordt ook gedaan door J. Vollenbroek (inspraakreactie 1), de Gelderse Milieufederatie (inspraakreactie 2) en de Vereniging Stedelijk leefmilieu (inspraakreactie 5).

¹¹ Zie ook hoofdstuk 5 van dit advies onder *Presentatie beschrijving gevolgen voor het milieu*.

¹² Zie ook paragraaf 4.2 van dit advies.

Besteed in het mma expliciet aandacht aan optimalisatiemogelijkheden op het gebied van:

- de wijze van aanvoer (geluid);
- de wijze van opslag (geur, stof).

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Voor de Centrale Gelderland zelf kan in de referentie worden uitgegaan van de huidige vergunning, dat wil zeggen het brandstofpakket van het nulalternatief.

Presentatie beschrijving gevolgen voor het milieu

De startnotitie geeft aan dat de beschrijving van de milieugevolgen zal worden gebaseerd op de ervaringen met het houtproject bij de Centrale Gelderland zelf en op de ervaringen van overige elektriciteitscentrales met het meestoken van biomassa. De Commissie adviseert de milieugevolgen zoveel mogelijk weer te geven in tabellen, waarin per milieuaspect naast elkaar worden gepresenteerd:

- de effecten van het nul(min)alternatief;
- de effecten van het nulalternatief (autonome ontwikkeling);
- de effecten van de voorgenomen activiteit bij de verschillende onderscheiden brandstofpakketten;
- waar van toepassing de afwijkende effecten van de uitvoeringsvarianten;
- de praktijkervaringen bij andere kolencentrales met biomassameestook in Nederland (bijvoorbeeld de *best practice*);
- de effecten van het meest milieuvriendelijke alternatief.

Studiegebied

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en de omgeving daarvan, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, geluid, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet *op kaart* een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten, waaronder woningen (vanwege de hinderaspecten) en natuurgebieden. Bij dit laatste denkt de Commissie met name aan de nabijgelegen Vogelrichtlijngebied Waal.

5.1 Lucht

Emissies van de centrale

De effecten van het meestoken van biomassa op de emissies van de centrale naar de lucht dienen in het MER beschreven te worden. Indien biomassa buiten de inrichting speciaal wordt geprepareerd om in de Centrale Gelderland

als brandstof te worden ingezet (bijvoorbeeld in geval van houtafval of houtskool), dan dienen de luchtemissies elders ten gevolge van de brandstofproductie en transport bij de beschouwing betrokken te worden.

Zowel de gemiddelde en de maximale concentratie (piekmissies) van verontreinigingen uit de schoorsteen, als de totale jaarvrachten aan verontreiniging uit de schoorsteen dienen in het MER gepresenteerd te worden. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt in de vrachten die het gevolg zijn van de meestook en de vrachten die het gevolg zijn van het stoken van kolen.

De volgende stoffen moeten apart in beschouwing worden genomen: SO₂, NO_x, CO₂, VOS, HCl, HF, kwik, cadmium en tallium, dioxine en furanen, stof en fijn stof, PAK's en zware metalen. Presenteer de vrachten en concentraties in vergelijking met de gebruikelijke variaties in de emissie ten gevolge van de wisselende samenstelling van het kolenpakket en in de verschillende onderscheiden biomassapakketten. Maak een representatieve vergelijking met de emissies van de centrale zoals die in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden.

Toets de gevonden waarden aan de grenswaarden van het Besluit verbranden afvalstoffen (BVA), de Nederlandse emissierichtlijnen (NeR) en de in de BREF's genoemde waarden. Geef aan in hoeverre rekening is gehouden met de overwegingen waarmee rekening moet worden gehouden voor het bepalen van de beste beschikbare technieken ingevolge bijlage IV van de IPPC-richtlijn. Geef aan welke maatregelen zijn getroffen om de emissies van prioritaire stoffen met een minimalisatieverplichting (MVP-stoffen) zo laag mogelijk te laten zijn.

Toets de gevonden waarden voor de immissie aan het Besluit luchtkwaliteit 2005 en de beschikbare maximaal toelaatbare risiconiveaus (MTR) en de streefwaarden voor prioritaire stoffen. Indien zou blijken dat een of meer alternatieven/varianten leiden tot het overschrijden van grenswaarden voor de luchtkwaliteit – ook al is dat toe te schrijven aan bijvoorbeeld het heersende achtergrondniveau – dan dient te worden aangegeven welke maatregelen genomen kunnen worden om zoveel mogelijk te voldoen aan de grenswaarden¹³.

Emissies door het transport

Ga na of en zo ja welke bijdrage het (extra) verkeer ten behoeve van de aanvoer van biomassa relevant is voor de luchtkwaliteit.¹⁴

Effecten voor mens, dier en plant

Ingegaan moet worden op de mogelijke gezondheidseffecten van de nieuwe situatie voor de omwonenden en de mogelijke effecten voor flora en fauna.

Geur

Indien biomassa ingezet wordt waarbij een hinderlijke geuremissie te verwachten is, dienen de geuremissies op kwantitatieve wijze te worden beschreven. De daaruit voortvloeiende geurbelasting op de omgeving, ter plekke van geurgevoelige objecten, dienen te worden voorzien van een raming van de kans op geurhinder. De omvang van de geuremissie uit de opslag dient in het MER helder te worden. Bij de beschrijving van het aspect geur dient de hedonische waarde van de geuremissie van het voorgenomen initiatief alsmede het

¹³ Zie ook uitspraak 200308160/1, 12 mei 2004 van de Raad van State inzake A1 traject Hoevelaken - Barneveld.

¹⁴ In inspraakreactie 4 (Dorpsbelang Hees) wordt gewezen op de 'aanzienlijke hoeveelheid extra stof' in Nijmegen-West; inspraakreactie 2 (GMF) zegt dat 'recentelijk is gebleken dat ook scheepvaart voor aanzienlijke uitstoot van fijn stof zorgt (dieselmotoren)'.

cumulatieve effect van de diverse geuremissies afkomstig van andere bedrijven op het bedrijventerrein te worden meegewogen.

5.2 Energie en CO₂-emissiereductie

Inrichting

Het netto energierendement van het meestoken van biomassa dient in het MER te worden gepresenteerd, waarbij de eventuele energieconsumptie van de voorbereiding van de diverse stromen (bijvoorbeeld malen) afzonderlijk dient te worden vermeld. Besteed ook aandacht aan de gevolgen van de verschillende varianten voor voorbereiding voor het rendement.

Bereken de CO₂-emissiereductie.

Buiten inrichting

Ga middels een semi-kwantitatieve beschouwing in op de te realiseren fossiele brandstofbesparing en CO₂-emissiereductie wanneer energieverbruik voor aanvoer en voorbereiding buiten de inrichting in de rendementsbeschouwing zouden worden opgenomen.

Geef aan hoe de (effecten van) brandstofvoorbereiding buiten de inrichting een rol speelt/spelen in de acceptatie van biomassastromen.

5.3 Geluid

In het MER moet een helder beeld worden verschaft van de gevolgen van de per as aan te voeren biomassastromen. Beschrijf in het MER ook de voor de omgeving relevante geluidemissies van installaties en activiteiten, waaronder transport en overslag op het terrein. Hierbij dient een onderscheid te worden gemaakt in representatieve bedrijfssituaties¹⁵ gedurende de dag-, de avond- en de nachtperiode. Toets de gevonden waarden aan de zonering van het bedrijventerrein.

5.4 Overige milieuaspecten

Bodem

Geef in het MER aan of onder normale bedrijfsomstandigheden bij het transport en de opslag van de secundaire brandstoffen emissies naar de bodem kunnen optreden. Zo ja, dan moet beschreven worden om welke stoffen het kan gaan en welke hoeveelheden, ook in geval van storingen en calamiteiten ('worst case').

Afvalwater

Geef aan of en zo ja welke substantiële veranderingen optreden in hoeveelheid en samenstelling van de te onderscheiden afvalwaterstromen (waaronder effluent van de gaswasser, reinigingswater van bijvoorbeeld transportmiddelen, koelwater, percolatiewater bij opslag van secundaire brandstoffen en hemelwater). De effecten van deze emissies op de kwaliteit van het oppervlaktewater dienen beschreven te worden.

¹⁵ Incidentele bedrijfssituaties ($\leq 12 \times$ per jaar) gelden niet als representatief. Als ze in akoestisch ongunstige zin wezenlijk afwijken moeten ze in het MER volwaardig worden beschreven.

Afvalstoffen

De hoeveelheid en de kwaliteit van de te onderscheiden reststoffen en bijproducten van kolen- en secundaire brandstofinzet moet separaat gepresenteerd worden. Geef de hergebruikmogelijkheden van de reststoffen (onder meer vliegashoudend, gips) met de mogelijke (toekomstige) knelpunten.

Natuur

In het MER dient nagegaan te worden of er significante gevolgen kunnen optreden voor flora en fauna, met name die van het nabijgelegen Vogelrichtlijngebied.

Storingen en calamiteiten

Beschrijf in het MER wat de milieugevolgen zullen zijn van storing of uitval van de installatie (emissies, lozingen, beleving). Ga daarbij ook in op broei en stofexplosies.

6. OVERIGE ONDERDELEN VAN HET MER

Vergelijking van alternatieven

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Leemten in kennis

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

Evaluatieprogramma

Gedeputeerde Staten van Gelderland moet bij de Wm-vergunning aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven wordt, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Meestoken Biomassa in de Centrale Gelderland in Nijmegen

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 mei 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten		provincie GELDERLAND
	Bezoekadres Huis der Provincie Markt 11 Arnhem	Postadres Postbus 9090 6800 GX Arnhem
Commissie voor de milieuraportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT	telefoon (026) 359 91 11 telefax (026) 359 94 80 e-mail post@gelderland.nl internet www.gelderland.nl	
datum 13 mei 2005	nummer MPM2935	 ingekomen op: 18 MEI 2005 nummer doneer: 1607-1/m 4 kopie naar: H2/bib/gl
onderwerp Startnotitie milieueffectrapportage Electrabel Nederland N.V. Nijmegen		
Geachte heer/mevrouw,		
<p>Op 13 mei 2005 hebben wij een startnotitie ontvangen voor het milieueffectrapport (MER) van Electrabel Nederland N.V. voor de Centrale Gelderland te Nijmegen. Het betreft het voornemen om meer biomassasoorten te gaan meestoken. Het MER zal deel gaan uitmaken van de vergunningaanvraag in het kader van de Wet milieubeheer.</p> <p>Het initiatief zal bekendgemaakt worden in de Brug, de Koerier, het Gemeente Nieuws, de Gelderlander en de Staatscourant (zie kennisgeving). Wij verzoeken u om uiterlijk negen weken na de openbare kennisgeving van de startnotitie (dus voor 20 juli 2005) aan ons advies uit te brengen ten behoeve van het opstellen van de richtlijnen.</p> <p>De tekst van de kennisgeving en de startnotitie (in tienvoud) worden hierbij als bijlagen toegevoegd.</p> <p>Wilt u bij correspondentie over deze procedure altijd het daarbijbehorende registratienummer vermelden?</p> <p>Hoogachtend, namens Gedeputeerde Staten van Gelderland</p> <p>E. Schut dienst Milieu en Water H 164-1 wnd. directeur</p> <p>bijlagen: startnotitie en kennisgeving coll. -/ht code: 28098.out/PG</p> <p>inlichtingen bij mw. D. Ariaens e-mail d.ariaens@prv.gelderland.nl verzonden</p> <p>doorkiesnr. (026) 359 87 66 BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824 ABN * AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463 Postbank-girorekening 869762 BTW nr. 001825100.B03 IBANnr.: NL74BNG0285010824 SWIFT/BIC: BNGHNL2G</p> <p>17 MEI 2005</p>		

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 93 d.d. 18 mei 2005

KENNISGEVING

Inspraak op startnotitie milieueffectrapportage Electrabel Nederland N.V. Nijmegen

Electrabel Nederland N.V. heeft het voornemen om in de met steenkool en hout gestookte eenheid 13 van de Centrale Gelderland aan de Weurtseweg 460 te Nijmegen meer biomassasoorten te gaan meestoken. De voorgenomen activiteit is geheel in lijn met het beleid van de overheid om binnen milieuhygiënische randvoorwaarden door middel van energierugwinning met een hoog rendement bij te dragen aan de verwerking van afvalstoffen en de reductie van CO₂-emissies uit fossiele brandstoffen.

Om dit voornemen te kunnen realiseren moet een vergunning worden aangevraagd in het kader van de Wet milieubeheer (Wm). Voordat deze vergunning kan worden aangevraagd, moet eerst een milieueffectrapport (MER) worden opgesteld. Electrabel Nederland N.V. heeft een startnotitie ingediend voor de milieueffectrapportageprocedure. Meer informatie over de voorgenomen activiteiten is te vinden in de startnotitie.

Procedure

Voor het verlenen van de Wm-vergunning zijn Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegd gezag. Voordat het MER door de vergunningaanvrager wordt opgesteld, worden eerst richtlijnen vastgesteld, die aangeven welke milieuaspecten in het MER onderzocht moeten worden. De inspraak op de startnotitie is bedoeld om adviezen en reacties te ontvangen die van belang kunnen zijn bij het formuleren van de richtlijnen voor de inhoud van het MER.

Reacties met betrekking tot de startnotitie kunnen vanaf 19 mei tot en met 15 juni 2005 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, onder vermelding van het registratienummer dat onderaan deze kennisgeving staat. Degene die een reactie indient, kan verzoeken om zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Inzage

Van 19 mei tot en met 15 juni 2005 ligt de startnotitie ter inzage bij:

- de gemeente Nijmegen, Gemeentelijk Informatiecentrum Open Huis, Mariënborg 75 te Nijmegen, dinsdag, woensdag en vrijdag van 9.00 tot 17.00, donderdag van 13.00 tot 20.00 uur, tevens de eerste zaterdag van de maand van 10.00 tot 16.00 uur.
- de provincie Gelderland, bibliotheek in het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem, op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur.

Nadere informatie

Voor nadere informatie en voor het inzien van stukken buiten kantooruren kunt u contact opnemen met mevrouw D. Ariaens tel. (026) 359 8766 of met de heer M. de Gunst tel. (026) 359 8695 van de dienst Milieu en Water van de provincie Gelderland.

Arnhem, 13 mei 2005 - nr. MPM2935

provincie
GELDERLAND

Gedeputeerde Staten van Gelderland
J.J.W. Esmeijer - wnd. Commissaris van de Koningin
H.M.D. Brouwer - secretaris

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Electrabel Nederland n.v.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Gelderland

Besluit: revisievergunning Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C18.4; D22.1

Activiteit: het meestoken van biomassa in de kolengestookte eenheid 13 van de Centrale Gelderland in Nijmegen (CG13)

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 18 mei 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 29 juli 2005

Bijzonderheden:

Al eerder (2002) heeft de provincie Gelderland een revisievergunning aan Electrabel verleend waarmee het stoken van biomassa in de Centrale Gelderland mogelijk werd gemaakt. Hiervoor was een m.e.r.-procedure doorlopen. De vergunning is echter door de Raad van State vernietigd.

De Commissie noemt in haar richtlijnenadvies als hoofdpunten voor het MER:

- een onderbouwd kwantitatief inzicht te verschaffen in de emissies naar de lucht, zowel de jaarvrachten als de piekmissies;
- de bandbreedte aan milieugevolgen die te verwachten is als gevolg van de denkbare brandstofpakketten, waaronder in ieder geval een gemiddeld en een *worst case* brandstofpakket;
- toetsing aan de IPPC-richtlijn;
- een goede samenvatting.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. ir. F.G. van den Aarsen

dr. ir. G. Blom (voorzitter)

ir. W.P.G.M. Waqué

Secretaris van de werkgroep:

ir. H.G. de Brabander.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20050525	drs. ing. Johan G. Vollenbroek	Nijmegen	20050627
2.	20050613	Gelderse Milieufederatie	Arnhem	20050627
3.	20050613	drs. ing. Johan G. Vollenbroek	Nijmegen	20050627
4.	20050613	Vereniging Dorpsbelang Hees	Nijmegen	20050627
5.	20050613	Vereniging Stedelijk Leefmilieu	Nijmegen	20050627

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Meestoken van biomassa in de Centrale Gelderland in Nijmegen**

Electrabel Nederland wil biomassa gaan meestoken in de Centrale Gelderland in Nijmegen. Hiervoor is een revisievergunning van de provincie Gelderland nodig, waarvoor milieueffectrapportage (m.e.r) wordt toegepast.

ISBN 90-421-15866